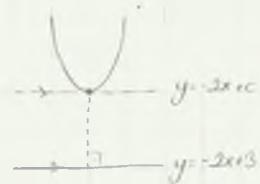

Örnek: $y = x^2 - x + 2$ parabolünün $y = 2x+3$ doğrusuna en yakın noktasının apsisini kaçtır?

$$-x^2 - x + 2 = -2x + c$$

$$-x^2 + x + 2 - c = 0$$

$$\Delta = 0$$

$$1+4 \cdot (2-c) = 0$$

$$-\frac{1}{4} = 2 - c$$

$$c = \frac{9}{4}$$

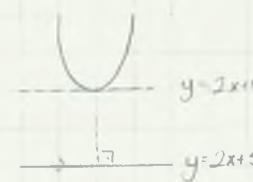
$$x^2 + x + 2 - \frac{9}{4} = 0$$

$$-x^2 + x - \frac{1}{4} = 0$$

$$x^2 - x + \frac{1}{4} = 0$$

$$(x - \frac{1}{2})^2 = 0 \quad x = \frac{1}{2}$$

Örnek: $y = x^2 - 6x + 7$ parabolünün $y = 2x + 5$ e olan en yakın noktasının koordinatları?

$$x^2 - 6x + 7 = 2x + c$$

$$x^2 - 6x + 7 - c = 0$$

$$\Delta = 0$$

$$36 - 4(7 - c) = 0$$

$$c = -2$$

$$x^2 - 6x + 9 = 0 \rightarrow (x-3)^2 = 0$$

$$x = 3 \quad y = 4$$

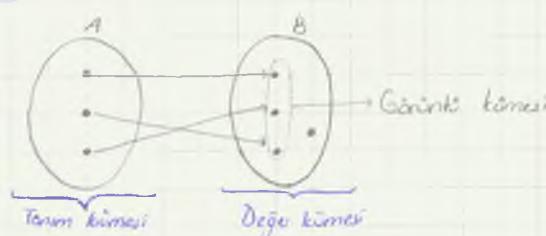
FONKSİYONLAR

A ve B bostan farklı iki kümeye olsun. A'nın bir elemanı B'nin yalnız bir elemanıyla ilişsiyorsa bu bağıntıya fonksiyon denir.

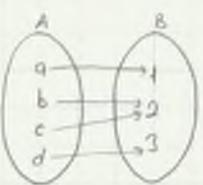
$f: A \rightarrow B$ bağıntısının fonksiyon olabilmesi için.

1) A'da her bir eleman kalıcımalıdır.

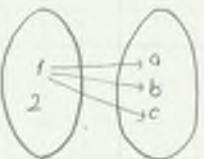
2) A kümesinin elemanı B kümesinin yalnızca bir elemanıyla eşleşmelidir.

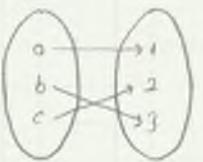
Örnek: ✓ A)

✗ B)

✓ C)

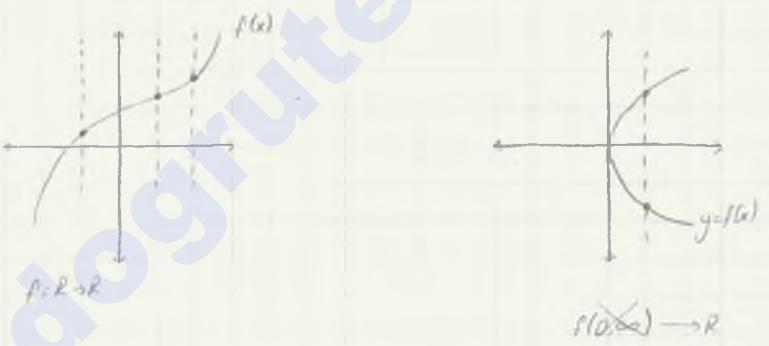
✗ D) $f: A \rightarrow B$

$$A = \{a, b, c\}$$

$$B = \{1, 2, 3, 6\}$$

$$f: \{(a, 1), (a, 2), (b, 1), (c, 3)\}$$

NOT: Bir grafının fonksiyon olup olmadığını anlamak için y eksenine paralel doğrular çizilir. Bu doğrular tanım kumesi boyunca grafği daima tek bir noktada kesiyorsa grafik fonksiyondur.

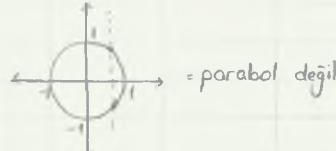
Örnek: R tanımı

$$X: \beta_1 = \{(x,y) | x^2 + y^2 = 1\}$$

$$\checkmark \beta_2 = \{(x,y) | x^2 + y^2 = 2\}$$

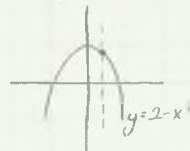
$$X: \beta_3 = \{(x,y) | x - y^2 = 3\}$$

$$\beta_1 =$$

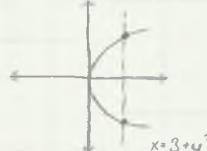
= parabol değil

$$\beta_2 =$$

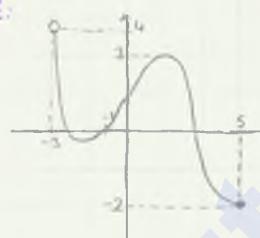
$$y = 2 - x^2$$

$$\beta_3 =$$

$$x = 3 + y^2$$

Örnek:

$$f: A \rightarrow B$$

$$A = [-3, 5]$$

$$f(A) = [-2, 4]$$

Örnek: $f(x-3) = 6x+1$

$$f(2) + f(-1)$$

$$21 + 3 = 30$$

Örnek: $f\left(\frac{x+2}{x+3}\right) = \frac{2x+6}{x+2} + \frac{3x+6}{x+3}$. $f(2) = ?$

$$f\left(\frac{x+2}{x+3}\right) = \frac{2(x+3)}{x+2} + \frac{3(x+2)}{x+3}$$

$$f(a) = \frac{2}{a} + 3a$$

$$f(2) = \frac{2}{2} + 3 \cdot 2 = 7$$

Örnek: $f: A \rightarrow B$

$$f(x) = 3x - 1$$

$$f(A) = \{-6, 5, 11\}$$

A kümelerinin elementleri toplamı?

$$3x - 1 = -6 \quad x = -1$$

$$3x - 1 = 5 \quad x = 2$$

5

$$3x - 1 = 11 \quad x = 6$$

Örnek: $f: A \rightarrow B$

$$f(x) = 3x - 1$$

$$A = \{-1, 0, 3, 6\}$$

$$f(A) = ?$$

$$f(A) = \{-6, -1, 8, 11\}$$

Örnek: $f: A \rightarrow B$

$$f(x) = 2x + 3$$

$$A = [-3, 4)$$

$$f(A) = ?$$

$$f(A) = [-3, 11)$$

NOT: Bos olmayan A ve B kümeleri için
Adan B'ye tanımlanan fonksiyon sayısı
 $s(B)^{s(A)}$ dir.

Örnek: $M = \{1, 2, 3, 6\}$

$$N = \{2, 3, 5\}$$

$$(M \cup N) \rightarrow (N \setminus N)$$

$$5 \quad 2$$

$$2^5 = 32$$

Örnek: Pozitif reel sayılarla tanımlı f fonksiyonun
tanım kümelerindeki her elemanı karesi ile kendi
sinin toplamına eşlemektedir. $f(a+1) = 62$ ne a=?

$$f(x) = x^2 + x$$

$$f(a+1) = (a+1)^2 + a+1$$

$$f(a+1) = a^2 + 3a + 2 = 62$$

$$a^2 + 3a - 60 = 0$$

$$a = 8$$

$$a = -5$$

$$a = 8$$

$$a = 5$$

Örnek: $f\left(\frac{x^2+2}{x}\right) = x^2 + 5 + \frac{4}{x^2}$

$$f(5) = ?$$

$$\left(\frac{x^2+2}{x}\right)^2 = x^2 + 4 + \frac{4}{x^2}$$

$$f\left(\frac{x^2+2}{x}\right) = \underbrace{\left(\frac{x^2+2}{x}\right)^2}_{a^2} + 1$$

$$f(a) = a^2 + 1$$

$$f(5) = 5^2 + 1 = 26$$

Örnek: $f(x,y) = \max\{xy, x+y+5\}$
 $f(4,2) + f(-3,-2) = ?$

$$f(4,2) = \max\{8, 6+5\} \quad \text{51}$$

$$f(-3,-2) = \max\{6, 0\}$$

$$8+6=14$$

Örnek: $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$

$$f(x) = 2^{x+3}$$

$$f(x+1) - f(x) \text{ cinsinden esiti?}$$

$$\begin{aligned} f(x+1) &= 2^{x+4} \\ &= 2^{x+3+1} \\ &= 2f(x) + 2f(x) \end{aligned}$$

Örnek: $f(x+1) = 3 + f(x)$
 $f(1) = 4 \text{ ise } f(30) = ?$

$$f(2) = 3 + f(1)$$

$$f(3) = 3 + f(2)$$

$$\vdots$$

$$f(30) = 3 + f(29)$$

$$f(30) = \underbrace{3+3+\dots+3}_{29} + \underbrace{f(1)}_4$$

$$91$$

Örnek: $f(x^2-2x+5) = -2x^2+6x-15$
 $f(3) = ?$

$$f(x^2-2x+5) = -2(x^2-2x+5) - 5$$

$$f(a) = -2a - 5$$

$$f(3) = -2 \cdot 3 - 5 = -11$$

Örnek: Tanımlandığı aralıkta
 $f(x,y) = f(x) \cdot f(y)$ olarak veriliyor.
 $f(\frac{1}{2}) = 2$ ise $f(2)$ nedir?

$$f\left(\frac{1}{2} + \frac{1}{2} + \frac{1}{2} + \frac{1}{2}\right)$$

$$\underbrace{f\left(\frac{1}{2}\right)}_2 \cdot \underbrace{f\left(\frac{1}{2}\right)}_2 \cdot \underbrace{f\left(\frac{1}{2}\right)}_2 \cdot \underbrace{f\left(\frac{1}{2}\right)}_2$$

$$2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 2 = 16$$

Örnek: $f(x+1) = x \cdot f(x)$
 $f(1) = 1 \rightarrow f(20) = ?$

~~$f(3) = 2 \cdot f(2)$~~

~~$f(4) = 3 \cdot f(3)$~~

~~$f(5) = 4 \cdot f(4)$~~

$$\vdots$$

$$x \cdot f(20) = 19 \cdot f(19)$$

$$f(20) = \underbrace{2 \cdot 3 \cdot \dots \cdot 19}_{19!} \cdot f(1)$$

Örnek: $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$

$$f(x) + 3f(-x) = 4x - 12$$

$$f(5) = ?$$

$$-f(5) + 3f(-5) = 8$$

$$+ \underbrace{3f(-5)}_{f(-5)} - 3f(5) = -32$$

$$8f(5) = -104$$

$$f(5) = -13$$

Örnek: $f(x) = \frac{x-2}{3}$

$$g(x) = x^2 + 2$$

$$(f+g)(x) = 6 \rightarrow a = ?$$

$$f(a+2) + g(a+2) = 6$$

$$\frac{a}{3} + (a+2)^2 + 2 = 6$$

$$a^2 + 6a + 4 + \frac{a}{3} + 2 - 6 = 0$$

$$3a^2 + 13a = 0$$

$$a_1 + a_2 = -\frac{13}{3}$$

FONKSİYON ÇEŞİTLERİ

1) Birim Fonksiyon:

İçî dışı bir olan fonksiyondur.

$$f(x+2) = x+2$$

$$f(x^2) = x^2$$

$$f(2017) = 2017$$

ÖR: $f(2x+3) = (a-1)x^2 + 3x + bx + a+b+c$ fonksiyonu
birim fonksiyon ise $a+b+c = ?$

$$X-X-C = C$$

2) Sabit Fonksiyon:

$$f: A \rightarrow B \text{ iken}$$

$$x \rightarrow f(x) = a$$

ÖR: / sabit fonksiyon olmak üzere

$$f(2x^3) = (a-1)x^2 + (ab-3)x + a+b \text{ ise } f(a!) + f(b^0) = ?$$

$$a=1 \quad b=-3$$

$$f(x) = 2$$

$$\begin{cases} f(a!) = -2 \\ f(b^0) = -2 \end{cases}$$

NOT: $f(x) = \frac{ax+b}{cx+d}$ sabit fonksiyon ise

$$c=0$$

$$\frac{a}{c} = \frac{b}{d} = f(x)$$

ÖR: $f(x) = \frac{6x-m}{nx+3} = 2$ sabit fonksiyonu için

$$\frac{2}{m}, \frac{2}{n} = 6 \quad n-m = ? \quad 8$$

$$\frac{4}{n} = \frac{-m}{3} = 2$$

$$n=2 \quad m=-6$$

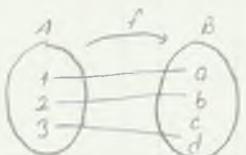
ÖR: f birim fonksiyon
 g sabit fonksiyon

$$\begin{aligned} f(3) + g(-1) &= 5 \\ g(3) + f(-1) &= ? \end{aligned}$$

$\therefore g(-1)=2$

3) Birebir Fonksiyon:

A 'dan B ye tanımlı f fonksiyonunda a nin her bir elementinin B kümesindeki görüntüsü birbirinden farklı ise f birebir fonksiyondur.

"1-1" veya "1:1"

ÖR: $A = \{1, 2, 3, 4, 5, 6\}$

$f: A \rightarrow A$ s fonksiyonu, birebir fonksiyon

$f(1) = f(2) = f(3) = f(4)$
en büyük değer ile en küçük değer arasındaki fark = ?

$$18 - 10 = 8$$

NOT: Bir fonk. grafğının birebir olup olmadığını anlamak için x ekseni'ne paralel doğrular çizilir. Bu doğrular deger kümesi boyunca doisma bir noktada kesiyorsa birebirdir.

ÖR: Gercel sayılar kümesinde tanımlı fonk.
hangisi birebir tanımlıdır?

✓ I. $f(x) = 2x + 1$

X II. $g(x) = x^2 - 1$

✓ III. $h(x) = x^3$

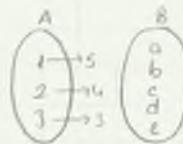
$$A = \{1, 2, 3\}$$

$$B = \{a, b, c, d, e\}$$

a) A dan B ye tanımlanan 1:1 fonksiyon sayısı

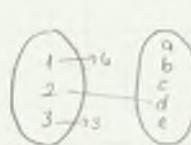
b) $f: A \rightarrow B$ $f(2)=d$ olacak şekilde birebir fonksiyon sayısını bulunuz.

a)

$$5 \cdot 4 \cdot 3 = 60$$

b)

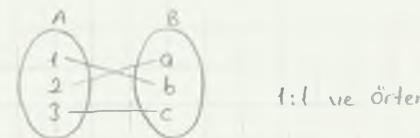
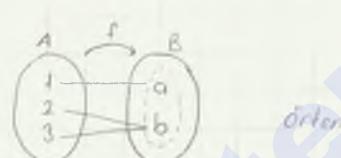
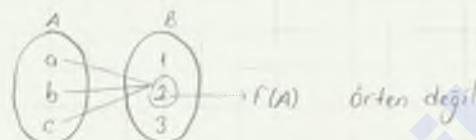

$$6 \cdot 3 = 12$$

4) Örten Fonksiyon:

$f: A \rightarrow B$ fonksiyonunda

$\forall x \rightarrow f(x) = f(A) = B$ oluysa fonksiyon örtenidir.

ÖR: $f: A \rightarrow B$ 1:1 ve örten fonksiyon olmak üzere

$$s(A) = n+3$$

$$s(B) = 3n+11$$

ise A kümesinin alt küme sayısı?

$$n+3 = 3n+11$$

$$14 = 2n \quad n=7 \quad 2^7$$

NOT: Bir fonksiyonun grafisinin örten olup olmadığını anlamak için x ekseniye paralel doğrular çizilir. Bu doğrular değer kümesi boyunca fonksiyonu daire koşyorsa örtenidir.

$$f: \mathbb{Z} \rightarrow \mathbb{Z} \quad x \\ x \rightarrow f(x) = 2x+1$$

$$f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R} \quad \checkmark \\ x \rightarrow f(x) = 2x+1$$

5) İone Funksiyon:

Orten olmayan her fonksiyon iinedir.

6) Dogrusal Funksiyon:

$f(x) = ax + b$ formundaki fonksiyonlara doğrusal fonksiyon denir.

ÖR: f gersel soyitlada tamimli doğrusal bir fonk. $f(2)=3$, $f(7)=17$ ise $f(5)=?$

$$\begin{array}{r} 2a+b=3 \\ + 7a+b=17 \end{array}$$

$$5a=14$$

$$a=\frac{14}{5} \quad b=-\frac{13}{5}$$

$$f(x) = \frac{14}{5}x - \frac{13}{5}$$

$$f(5) = \frac{57}{5}$$

ÖR: f : gersel soyitlarda tamimli doğrusal " ". $f(-1)=-5$, $f(3)=7$ ise $f(0)=?$

$$\begin{array}{r} ax+b \\ -a+b=-5 \\ 3a+b=7 \\ 4a=12 \\ a=3 \quad b=-2 \end{array}$$

$$f(x) = 3x - 2$$

$$f(0) = -2$$

ÖR: f doğrusal fonksiyondur. $f(x-1)+f(x+1)=6x+6$ ise $f(1)=?$

$$f(x) = ax + b$$

$$a(x-1) + b +$$

$$ax - a + b + ax + a + b = 6x + 6$$

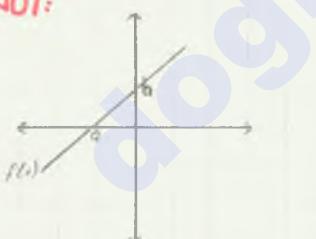
$$2a = 6 \quad 2b = 6$$

$$a = 3 \quad b = 3$$

$$f(x) = 2x + 3$$

$$f(1) = 5$$

NOT:

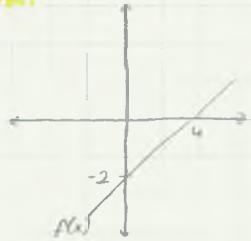
I. YOL:

$$\frac{x}{a} + \frac{y}{b} = 1$$

II. YOL:

$f(x) = ax + b$ geçtiği noktalar yerine konutup a ve b bulunur

ÖR:

$$f(1) - f(3) = ?$$

$$\frac{x}{4} + \frac{y}{-2} = 1$$

$$x - 2y = 4$$

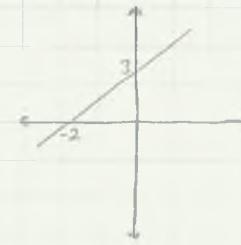
$$y = \frac{x-4}{2}$$

$$f(x) = \frac{x-4}{2}$$

$$f(1) = -\frac{3}{2}$$

$$f(3) = -\frac{1}{2}$$

$$\frac{-2}{2} = -1$$

$$f(6) = ?$$

$$\frac{x}{-2} + \frac{y}{3} = 1$$

$$y = \frac{6+3x}{2}$$

$$f(x) = \frac{6+3x}{2} = 9$$

NOT: $s(A)=a$

$s(B)=b$

$f: A \rightarrow B$ iin;

① fonksiyon sayısi: b^a

② birebir fonk. sayısı: $P(b,a)$

③ sabit fonksiyon sayısı: b

④ birebir ve örten fonksiyon sayısı: $a!$

Bir Fonksiyonun Tersi:

f fonksiyonu birebir ve örten fonksiyon olsun f fonk. tersi f^{-1} ile gösterilir.

$$f: A \rightarrow B$$

$$f^{-1}: B \rightarrow A$$

$$f(x) = y \longrightarrow f^{-1}(y) = x$$

Bir fonksiyonun tersinin tersi kendisidir.

ÖR: Aşağıdaki fonksiyonların terslerini bulunuz.

a) $f(x) = \frac{x-2}{3} \longrightarrow 3x+2$

b) $f(x) = \frac{-x+1}{2} \longrightarrow \frac{2x-1}{-1} = -2x+1$

c) $f(x) = \frac{3x+5}{2x-2} \longrightarrow \frac{2x+5}{2x-3}$

d) $f(x) = 3x+5 \longrightarrow \frac{x-5}{3}$

$f(x) = \frac{ax+b}{cx+d}$

yer ve işaret değiştir

ÖR: $f: \mathbb{R} - \{m\} \rightarrow \mathbb{R} - \{n\}$

$f(x) = \frac{2x-3}{x+3}$ fonk 1-1 ve örten ise $m+n=?$

$f: \mathbb{R} - \{m\}$ için:
 $x+3=0 \quad |x=-3=m$

$f: \mathbb{R} - \{n\}$ için:
 $\frac{2x-3}{x+2}=0$

$x-2=0$
 $x=2=n$

ÖR: $f: \mathbb{R} - \{2\} \rightarrow \mathbb{R} - \{3\}$ f fonksiyon 1-1 ve örten ise $f(x) = \frac{ax-4}{3x-b}$ old. göre $a+b=?$

$x=2$ için $3 \cdot 2 - b = 0 \quad b=6$

$f^{-1}(x) = \frac{bx-4}{3x-a}$

$x=3$ için $3 \cdot 3 - a = 0 \quad a=9$

ÖR: $f: \mathbb{R} - \{1\} \rightarrow \mathbb{R} - \{3\}$

$x = \frac{f(x)+2}{3-f(x)}$

$f^{-1}(x) = ? \quad \frac{x+2}{3-x}$

Örnek: $x < -3$

$$f(x) = x^2 + 6x - 11$$

$$f^{-1}(x) = ?$$

$$\begin{aligned}y &= x^2 + 6x - 11 \\y &= (x+3)^2 - 11 \\y + 11 &= (x+3)^2 \\-\sqrt{y+11} &= x+3 \\-3 - \sqrt{y+11} &= x \\-3 - \sqrt{x+11} &= f^{-1}(x)\end{aligned}$$

Örnek: $f(x+2) = 4x - 1$

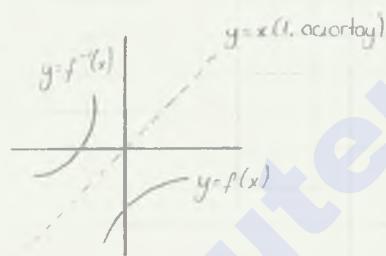
$$f^{-1}(11) + f(0) = ?$$

$$f(0) \rightarrow x = -2 \text{ için}$$

$$f(0) = -9$$

$$\begin{aligned}f^{-1}(6x-1) &= x+2 \\x+3 &= 3+2 \\f^{-1}(11) &= 5\end{aligned}$$

NOT: $f^{-1}(x)$ in grafiği $f(x)$ fonksiyonunun grafiğinin $y=x$ doğrusuna göre simetrigidir.

BİLEŞKE FONKSİYON

$$f: A \rightarrow B$$

$$g: B \rightarrow C$$

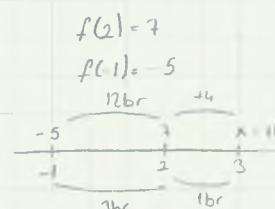
$$(f \circ g)(x) = f(g(x))$$

$$f \circ g: A \rightarrow C$$

$$(g \circ f)(x) = g(f(x))$$

$$(h \circ g \circ f)(x) = h(g(f(x)))$$

Örnek: f doğrusal fonksiyon olmak üzere
 $f^{-1}(7)=2$ $f(-1)=-5$ $f(3)=?$

Örnek: $f(x) = \begin{cases} 2x-2 & x < 2 \\ 3x-1 & x \geq 2 \end{cases}$

$$f^{-1}(5) + f^{-1}(0) = ?$$

$$2 + 1 = 3$$

$$f \circ g \neq g \circ f$$

$$(f \circ g) \circ h = f \circ (g \circ h)$$

$f \circ f^{-1} = I \rightarrow$ birim fonsiyon

$$(f \circ g)^{-1} = g^{-1} \circ f^{-1}$$

$$(h \circ g \circ f)^{-1} = f^{-1} \circ g^{-1} \circ h^{-1}$$

Örnek: $f(x) = 3x - 1$

$$(f \circ g)(x) = 6x + 2 \quad g^{-1}(5) = ?$$

$$f(g(x)) = 6x + 2$$

$$3g(x) - 1 = 6x + 2$$

$$3g(x) = 6x + 3$$

$$g(x) = \frac{6x + 3}{3}$$

$$x = 3$$

Örnek: $f(x) = 2x + 1$

$$g(x) = \frac{2x - 1}{x + 5}$$

$$(g \circ f)(10) = 16 \quad a = ?$$

$$g(-16) = f(a)$$

$$\frac{32 - 1}{-11} = 2a + 1$$

$$-33 = -22a - 11$$

$$22a = 22$$

$$a = 1$$

Örnek: $(g \circ f)(x) = 2g(x+3) - 4$

$$(f \circ g)(x) = 3g(x) - 1$$

$$g(5) = ?$$

$$f(g(x)) = 3g(x) - 1 \rightarrow f(a) = 3a - 1$$

$$g(f(x)) = 2g(x+3) - 4$$

$$g(f(4)) = 2g(5) - 4 \rightarrow g(5) = 4$$

Örnek: $f(2x-3) = g'(7x+1)$

$$(g \circ f)(3) = ?$$

$$g\left(\frac{f(2x-3)}{3}\right) = 7x+1$$

$$x = 3 \text{ için } (g \circ f)(3) = 22$$

Örnek: $f(x) = 3x + 1$

$$(g \circ f)(x) = 6x - 1 \quad g(x) = ?$$

$$g(f(x))$$

$$g(3x+1) = 6x - 1$$

$$x = \frac{x-1}{3} \rightarrow g(x) = \frac{6(x-1)}{3} - 1$$

$$\frac{6x-6}{3} - 1$$

Örnek: $f(3x-1) = \frac{4x+16}{5x-2}$

$$(f \circ g)(2) = ?$$

$$g(2) = ? \quad 3$$

$$g(2) = f(5)$$

$$3x-1=5$$

$$x=2$$

Örnek: $f(x+m) = 4x+m$

$$g(2x+3) = x-4$$

$$(f' \circ g)(x) = G \quad m = ?$$

$$f(4) = g(7)$$

$$f(4) = -2$$

$$x = 4 - m$$

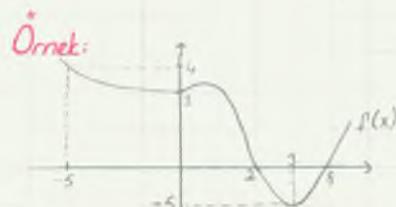
$$f(4) = 16 - 4m + m = -2$$

$$2m = 18$$

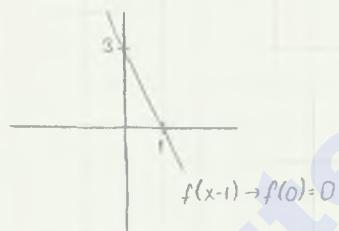
$$m = 6$$

Örnek: $f(x) = 3x+2$
 $g(x) = x^2 + x + 1$
 $h(x) = 5x - 3$
 $(f \circ g \circ h)^{-1}(s) = ?$

$(h \circ g \circ f^{-1})(s)$

$$\frac{f^{-1}(3) - f(-5) + f(8)}{f^{-1}(-5) + f(0)} = -\frac{4}{6}$$

$$f(x+2) = 0 \rightarrow x \\ x = -2$$

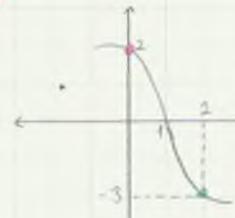
Parcali Fonksiyon:

$$f(x) = \begin{cases} h(x) & x < a \\ g(x) & x \geq a \end{cases}$$

$$f(x) = \begin{cases} 3x+5 & x < 3 \\ 2 & x = 3 \\ 4x-1 & x > 3 \end{cases}$$

$$f(-2) + f(3) + f(5) \\ 3(-2) + 5 + 2 + 19 = 20$$

Örnek:

$$\frac{f(2) + f^{-1}(2)}{(f \circ f)(0)} = ? - \frac{3}{2}$$

$$f(f(x-1)) = -5 \quad x \text{ degerlerinin toplamı?}$$

$$f(x-1) = 0 \\ -4, 1, 3 \\ -3, 2, 4$$

$f: R \rightarrow R$ parcalı bir fonksiyon

$$f(x) = \begin{cases} 3x+1 & x \text{ rasyonel} \\ x^2 & x \text{ rasyonel değilse} \end{cases}$$

$$(f \circ f)\left(\frac{\sqrt{2}}{2}\right) = ?$$

$$f\left(f\left(\frac{\sqrt{2}}{2}\right)\right) = f\left(\frac{1}{2}\right) = 3 \cdot \frac{1}{2} + 1 = \frac{5}{2}$$

$$f(x) = \begin{cases} x+7 \equiv 0 \pmod{3} \\ -4x-3 \equiv 1 \pmod{3} \\ -x+2 \equiv 2 \pmod{3} \end{cases}$$

$$f(5) + f(6) + f(7)$$

$$13 - 31 - 3 = -21$$

Ozel Tanimli Fonksiyonlar:

1) Tek - cift Fonksiyonlar:

$$f(-x) = -f(x) \rightarrow \text{tek fonksiyon}$$

$$f(-x) = f(x) \rightarrow \text{cift}$$

Aşağıdaki fonksiyonların tekliğini çiftliğini inceleyiniz.

$$1) f(x) = x^2 + 1$$

$$2) f(x) = x^3 - x$$

$$3) f(x) = x^2 + x \quad \text{iki tek fonk.}$$

$$4) f(x) = x \cdot \sin x \quad > 0 \text{ pmi çift}$$

$$5) f(x) = |x| \quad \text{cift fonk.}$$

$$6) f(x) = \frac{\cos x}{x^3} \quad \text{tek fonk.}$$

$$1) f(-x) = (-x)^2 + 1 = x^2 + 1 \rightarrow \text{cift}$$

$$2) f(-x) = (-x)^3 - x = -x^3 - x = -f(x) \rightarrow \text{tek}$$

$$3) f(-x) = (-x)^2 + (-x) = x^2 - x \rightarrow \text{ne tek ne çift}$$

$$4) f(-x) = -x \cdot \sin(-x) = x \cdot \sin x = f(x) \rightarrow \text{cift}$$

$$5) f(-x) = |-x| = x \rightarrow \text{cift}$$

$$6) f(-x) = \frac{\cos(-x)}{(-x)^3} = -\frac{\cos x}{x^3} \quad f(x) \text{ tek}$$

NOT: Gift fonksiyonlarda tek kuvvet, tek fonksiyonlarda çift kuvvet bulunmaz.
Tek fonksiyonlar orijine göre simetrikdir. Gift fonk. y eksenine göre simetriedir.

$$f(x) = \frac{a-5}{2}x^2 + (b-3)x + a+b-6 \quad \text{tek kuvvet ise } f(a) = ?$$

$$a=5$$

$$5+b-6=0 \rightarrow b=-1$$

$$f(x) = -6x$$

$$f(5) = 20$$

$$f(x) = 6x^2 - (a-3)x - \underline{f(-x)} \quad \text{ve } f \text{ fonk. grafigi } y \text{ ekseni} \text{e göre simetrik ise } f(a) = ?$$

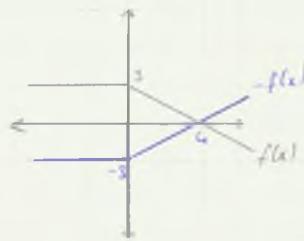
$$2f(x) = 6x^2 - (a-3)x$$

$$a=3$$

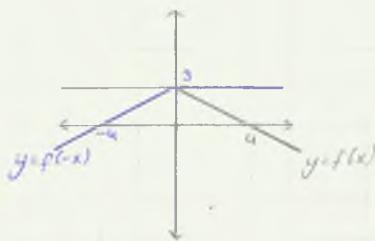
$$f(x) = 2x^2$$

$$f(3) = 18$$

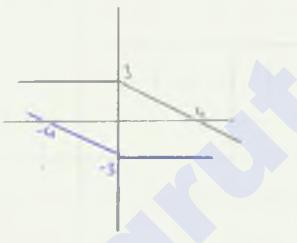
NOT: $y=f(x)$ fonksiyonunun grafigi verilmesiken $y=-f(x)$ fonk. grafigi isteniyorsa x eksenine göre simetriği alınır.

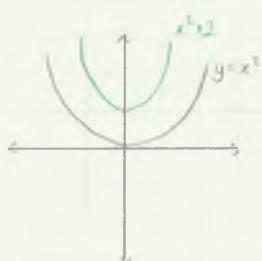
NOT: $y=f(x)$ fonksiyonunun grafigi verilip $y=f(-x)$ fonk. grafigi isteniyorsa ise y eksenine göre simetriği alınır.

NOT: $y=f(x)$ fonk. grafigi verilmesiken $y=f(-x)$ fonksiyonunun grafigi isteniyorsa eksenine göre

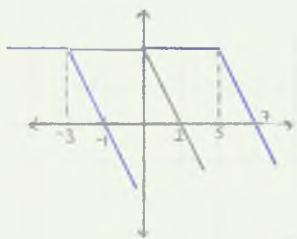

NOT: $y=f(x)$ fonk. grafigi verilmesiken $y=f(x)+a$ fonk. grafigi isteniyorsa; $a>0$ ise y ekseninin (+) yönünde a birim ötele (yukarı aşık), $a<0$ ise y ekseninin (-) yönünde a birim ötele (asağı in)

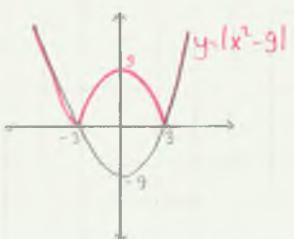

NOT: $y=f(x)$ fonksiyonunun grafiği verilmiş iken $y=f(x+a)$ fonksiyonunun grafiği isteniyorsa $x+a=0 \Rightarrow x=-a$

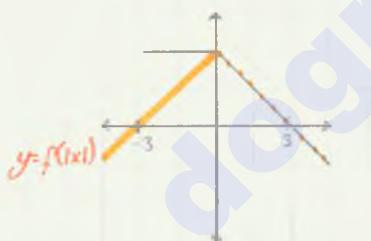
\swarrow \searrow
 $-a > 0$ $-a < 0$
 x ekseninde (+)a x ekseninde (-)
 birim ötele a br ötele

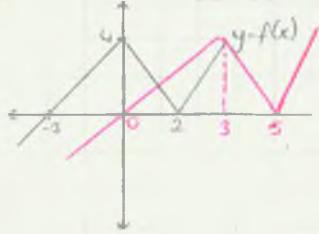
NOT: $y=f(x)$ fonk. grafiği verilmüşken $y=|f(x)|$ fonk. grafiği isteniyorsa x ekseninde kalan kısım aynen bırakılır, ve olta kalan kısım x eksenine göre simetriği alınarak yukarı tasınır.

NOT: $y=f(x)$ fonk. grafiği verilip $y=f(|x|)$ fonk. grafiği isteniyorsa sağ tarafta kalan kısım aynen bırakılır ve sağda kalan kısım y eksenine göre simetriği alınarak birleştirilir.

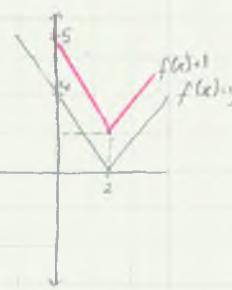

ÖR:

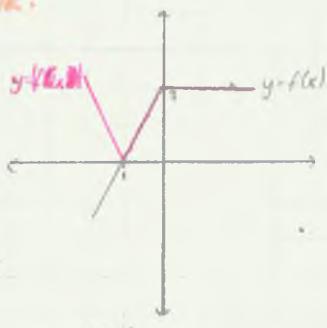
$y = f(x-3)$ grafiği = ?

ÖR:

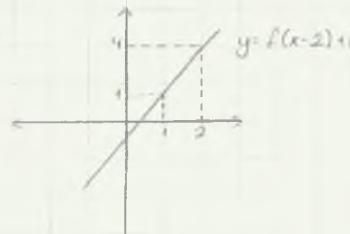
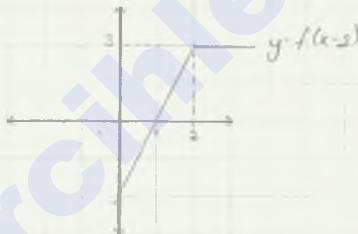
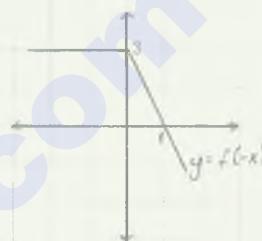
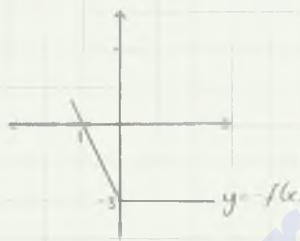

$y = f(x) + 1$ grafiği

ÖR:

$y = |f(x)|$

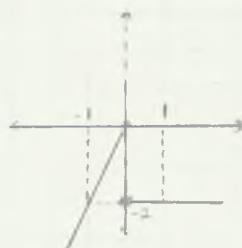

Parcali Funksiyon Grafigi

$$f(x) = \begin{cases} h(x) & x < a \\ g(x) & a \leq x \leq b \\ k(x) & x > b \end{cases}$$

Funksiyonun kritik noktaları a ve b dir.

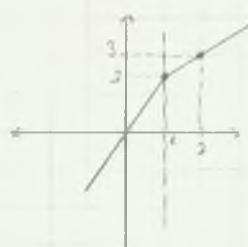
ÖR: $f(x) = \begin{cases} 2x & x \leq 0 \\ -2 & x > 0 \end{cases}$

$$\begin{aligned} x &\leq 0 \\ y &= 2x \\ x = 0, y &= 0 \\ x = -1, y &= -2 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} x &> 0 \\ y &= -2 \\ x = 0, y &= -2 \\ x = 1, y &= -1 \end{aligned}$$

ÖR: $f(x) = \begin{cases} x+1 & x > 1 \\ 2x & x \leq 1 \end{cases}$

$$\begin{aligned} x &> 1 \\ y &= x+1 \\ x = 1, y &= 2 \\ x = 2, y &= 3 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} x &\leq 1 \\ y &= 2x \\ x = 1, y &= 2 \\ x = 0, y &= 0 \end{aligned}$$

ÖR: $f(x) = \begin{cases} x-3, & x \geq 3 \\ -x-1, & x < 3 \end{cases}$

$$\begin{aligned} x &\geq 3 \\ y &= x-3 \\ x=3 &\quad y=-4 \\ x=4 &\quad y=-3 \\ x &< 3 \\ y &= -x-1 \\ x=3 &\quad y=-4 \\ x=2 &\quad y=-3 \end{aligned}$$

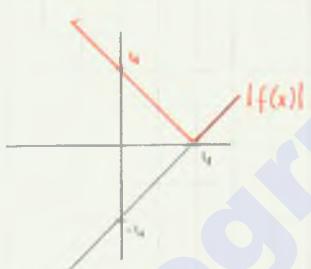
Mutlak Değer Fonk.

$$|f(x)| = \begin{cases} -f(x), & f(x) < 0 \\ f(x), & f(x) \geq 0 \end{cases}$$

Mutlak değerin içersini 0 yapan noktası kritik noktadır.

ÖR: $f(x) = |x-4|$

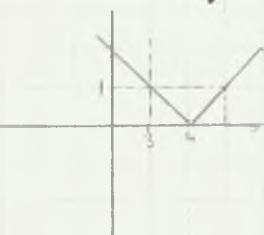
$$\begin{aligned} y &= x-4 \\ x=0 &\quad y=-4 \\ y=0 &\quad x=4 \end{aligned}$$

II. YOL: $f(x) = \begin{cases} -x+4, & x \leq 4 \\ x-4, & x > 4 \end{cases}$

$$\begin{aligned} x \leq 4 &\quad y = -x+4 \\ x=4 &\quad y=0 \\ x=3 &\quad y=1 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} x > 4 &\quad y = x-4 \\ x=4 &\quad y=0 \\ x=5 &\quad y=1 \end{aligned}$$

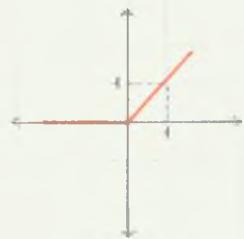

ÖR: $2y = x + |x|$

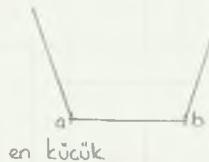
$$y = \begin{cases} 0, & x < 0 \\ x, & x \geq 0 \end{cases}$$

$$\begin{array}{ll} x < 0 & y = 0 \\ x = 0 & y = 0 \\ x = -1 & y = 0 \end{array}$$

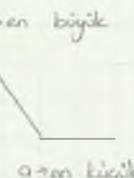
$$\begin{array}{ll} x \geq 0 & y = x \\ x = 0 & y = 0 \\ x = 1 & y = 1 \end{array}$$

NOT: $f(x) = |x+a| + |x+b|$

$$f(x) = |x+a| + |x+b|$$

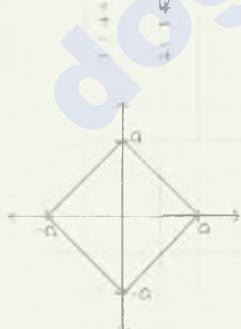

ÖR: $f(x) = |x-3| - |x+5|$ ifadesinin alabileceği en küçük değer?

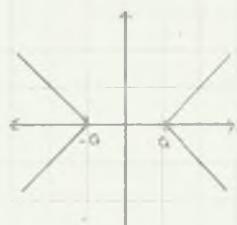
$$\begin{array}{ll} x=3 & f(3) = -|8| = -8 \rightarrow \text{en küçük} \\ x=-5 & f(-5) = |8| = 8 \rightarrow \text{en büyük} \end{array}$$

$$-8 \leq f(x) \leq 8$$

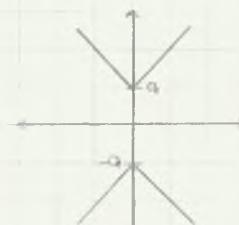
NOT: $|x| + |y| = a$

$$|x| - |y| = a$$

$$|y| - |x| = a$$

$$f(x) = \sqrt[3]{\frac{x+5}{x-2}} + \sqrt[4]{x+3} - 3x - 2$$

fonk. TK?

$$x+3 \geq 0 \rightarrow x \geq -3$$

$$\begin{aligned}x &\neq 2 \\[-3, \infty) &- \{2\}\end{aligned}$$